

# КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»  
Рішенням вченої ради  
Історико-філософського факультету  
«\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р., протокол № \_\_\_\_\_

Голова Вченої ради, декан  
\_\_\_\_\_ Олена АЛЕКСАНДРОВА

## **ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	033 Філософія
Ступінь:	Доктор філософії
Кваліфікація:	доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності «Філософія»

(наказ № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р.)

**ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ**  
**змін до освітньо-наукової програми «Філософія»**  
**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

**Програму переглянуто у 2020 році.**

**Робоча група у складі:**

*АЛЕКСАНДРОВА Олена Станіславівна*, доктор філософських наук, професор, декан Історико-філософського факультету (керівник робочої групи);

*ОГНЕВ'ЮК Віктор Олександрович*, доктор філософських наук, професор, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка;

*ДОДОНОВ Роман Олександрович*, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Історико-філософського факультету;

*ГОРБАНЬ Олександр Володимирович*, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету;

*ПАСЬКО Ярослав Ігорович*, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету.

Кафедра філософії

Протокол від «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р. № \_\_\_\_\_

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ Роман ДОДОНОВ

(підпис)

Вчена рада Історико-філософського факультету

Протокол від «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р. № \_\_\_\_\_

Голова Вченої ради \_\_\_\_\_ Олена АЛЕКСАНДРОВА

(підпис)

Завідувач аспірантури, докторантури

\_\_\_\_\_ Оксана ПЛЮЩИК

(підпис)

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2020 р.

Проректор з наукової роботи

\_\_\_\_\_ Наталія ВІННІКОВА

(підпис)

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2020 р.

**Актуалізовано:**

Дата перегляду ОНП/ внесення змін до ОНП	2020 р.		
Підпис			
ПІБ гаранта ОНП	Александрова О.С.		

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка.

©Київський університет імені Бориса Грінченка

## ОБҐРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-наукової програми (ОНП) «Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 31.03.2016 р., протокол №3 (наказ від 29.04.2016 р. №232) зумовлені чинниками, які виявилися в процесі реалізації освітньо-наукової програми (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін та проведення практичної підготовки) протягом 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 навчальних років.

Під час реалізації освітньо-наукової програми, у ході проведених опитувань, очних і дистанційних зустрічей та ін. група забезпечення отримала відгуки від здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців з побажаннями внести окремі зміни та уточнення до діючої освітньо-наукової програми. Провівши консультації, робочі наради, засідання, врахувавши відгуки стейкхолдерів, погоджено зміни та уточнення до освітньо-наукової програми, які стосуються:

- уточнення назв окремих освітніх компонентів та оптимізація їх змісту відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (у блоці обов'язкових компонентів ОНП назву дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою» замінено на «Наукова комунікація іноземною мовою», що уможлиблює розширення діапазону іноземних мов для вивчення аспірантами);
- перерозподіл кредитів між освітніми компонентами для посилення практичної складової освітньо-наукової програми (збільшення обсягу кредитів на дослідницьку практику з метою підготовки здобувачів до дослідницької діяльності).

Цілі, програмні компетентності та програмні результати навчання не змінювалися.

Відповідно було внесено уточнення в такі розділи освітньо-наукової програми та їх сегменти:

### II. 2.1. Перелік компонентів ОНП

Вибіркова частина освітньо-наукової програми описана в Додатку 1.

## II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Код (н/д, пр.)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>				
<b>ОК 1</b>	<b>ОДЗ_1</b>	<b>Філософія і методологія наукової діяльності</b>	<b>4</b>	<b>екзамен</b>
		<i>Філософія науки</i>		
		<i>Загальнонаукова методологія</i>		
		<i>Наукова етика</i>		
<b>ОК 2</b>	<b>ОДЗ_2</b>	<b>Стратегії наукових досліджень</b>	<b>6</b>	<b>залік</b>
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>		
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>		
		<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>		
<b>ОК 3</b>	<b>ОДЗ_3</b>	<b>Наукова комунікація іноземною мовою</b>	<b>8</b>	<b>екзамен</b>
<b>ОК 4</b>	<b>ОДФ_1</b>	<b>Актуальні проблеми філософського дискурсу</b>	<b>6</b>	<b>екзамен</b>
		<i>Культурно-історичні передумови виникнення філософії</i>		
		<i>Фундаментальні аспекти Східного і Західного світогляду</i>		
		<i>Філософсько-світоглядні парадигми сучасності</i>		
<b>ОК 5</b>	<b>ОДФ_2</b>	<b>Науково-дослідна інфраструктура в галузі</b>	<b>4</b>	<b>залік</b>
		<i>Робота з першоджерелами і науковими текстами</i>		
		<i>Логіка наукових досліджень</i>		
<b>ОК 6</b>	<b>ОП_01</b>	<b>Науково-викладацька практика</b>	<b>6</b>	<b>залік</b>
<b>ОК 7</b>	<b>ОП_02</b>	<b>Дослідницька практика</b>	<b>6</b>	<b>залік</b>
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонентів:</b>			<b>40</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП (додаток 1)</b>				
<i>Вибірковий блок «Соціальна філософія та філософія історії»</i>				
<b>ВК 1</b>	<b>ВД_01.01</b>	<b>Теоретико-методологічні засади соціальної філософії і філософії історії</b>	<b>8</b>	<b>залік</b>
		<i>Актуальні філософські проблеми соціуму</i>		
		<i>Базові концепції філософії історії</i>		
		<i>Мегатенденції сучасного суспільного розвитку</i>		
<b>ВК 2</b>	<b>ВД_01.02</b>	<b>Науковий семінар з соціальної філософії та філософії історії</b>	<b>12</b>	<b>залік</b>
		<i>Філософські проблеми політики і економіки</i>		
<i>Вибірковий блок «Філософія освіти»</i>				
<b>ВК 3</b>	<b>ВД_02.01</b>	<b>Теоретико-методологічні засади філософії освіти</b>	<b>8</b>	<b>залік</b>
		<i>Актуальні проблеми сучасної філософії освіти</i>		
		<i>Феноменологія і герменевтика філософії освіти</i>		
		<i>Освітологія як напрям інтегрованого дослідження сфери освіти</i>		
<b>ВК 4</b>	<b>ВД_02.02</b>	<b>Науковий семінар з філософії освіти</b>	<b>12</b>	<b>залік</b>
		<i>Глобалізація та інтернаціоналізація освіти</i>		
<b>Загальний обсяг вибірових компонентів:</b>			<b>20</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ</b>			<b>60</b>	

## 2.2. Структурно-логічна схема ОНП

### Структурно-логічна схема ОНП

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	
<b>ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА</b>								
<b>ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ</b>								
<b>Філософія і методологія наукової діяльності</b>								
<i>Філософія науки - 2 кредити; Наукова етика - 1 кредит</i>	<i>Загальнонаукова методологія - 1 кредит</i>							
<b>Стратегії наукових досліджень</b>								
<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності - 1 кредит</i>	<i>Інтернаціоналізація науки - 3 кредити</i>							<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях – 2 кредити</i>
<b>Наукова комунікація іноземною мовою</b>								
<i>2 кредити</i>	<i>4 кредити</i>	<i>2 кредити</i>						
<b>ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ</b>								
<b>Актуальні проблеми філософського дискурсу</b>								
<i>Культурно-історичні передумови виникнення філософії – 2 кредити</i>	<i>Фундаментальні аспекти Східного і Західного світогляду – 2 кредити</i>							<i>Філософсько-світоглядні парадигми сучасності – 2 кредити</i>
								<b>Науково-дослідна інфраструктура в галузі</b> <i>Робота з першоджерелами і науковими текстами – 2 кредити</i> <i>Логіка наукових досліджень – 2 кредити</i>
						<b>Завершення виконання наукової складової ОНП</b>		

Науково-  
викладацька  
практика –  
6 кредитів

Практика з  
музичної критики  
6 кредитів

**ВИБІРКОВА ЧАСТИНА**

**Вибірковий блок «Соціальна філософія  
та філософія історії»**

**Теоретико-методологічні засади соціальної філософії і  
філософії історії**

*Актуальні  
філософські  
проблеми соціуму –  
2 кредити  
Базові концепції філософії  
історії  
2 кредити*

*Мегатенденції  
сучасного суспільного  
розвитку –  
2 кредити*

*Філософські  
проблеми політики і  
економіки –  
2 кредити*

**Науковий семінар з соціальної філософії та філософії історії**

*6 кредитів*

*4 кредити*

*2 кредити*

**Вибірковий блок «Філософія освіти»**

**Теоретико-методологічні засади філософії освіти**

*Актуальні проблеми  
сучасної філософії освіти –  
2 кредити  
Феноменологія і  
герменевтика філософії  
освіти –  
2 кредити*

*Освітологія як напрям  
інтегрованого  
дослідження сфери  
освіти –  
2 кредити*

*Глобалізація та  
інтернаціоналізація  
освіти –  
2 кредити*

**Науковий семінар з філософії освіти**

*6 кредитів*

*4 кредити*

*2 кредити*

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей відповідним компонентам освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7
<b>ЗК 1</b>	+			+			
<b>ЗК 2</b>	+	+			+		+
<b>ЗК 3</b>	+	+			+		+
<b>ЗК 4</b>			+		+		+
<b>ЗК 5</b>	+	+				+	+
<b>ФК 1</b>				+	+		
<b>ФК 2</b>	+	+			+		+
<b>ФК 3</b>	+	+			+		+
<b>ФК 4</b>	+	+			+		+
<b>ФК 5</b>	+			+			+
<b>ФК 6</b>		+					+
<b>ФК 7</b>	+	+				+	+
<b>ФК 8</b>	+			+			
<b>ФК 9</b>						+	

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7
<b>ПРН 1</b>	+			+	+		
<b>ПРН 2</b>	+	+			+		+
<b>ПРН 3</b>		+					+
<b>ПРН 4</b>			+		+		+
<b>ПРН 5</b>			+		+		+
<b>ПРН 6</b>	+	+			+		
<b>ПРН 7</b>		+			+		+
<b>ПРН 8</b>	+		+		+		+
<b>ПРН 9</b>				+	+	+	+
<b>ПРН 10</b>	+						
<b>ПРН 11</b>		+					
<b>ПРН 12</b>						+	
<b>ПРН 13</b>	+	+		+	+		
<b>ПРН 14</b>	+	+					
<b>ПРН 15</b>	+				+		
<b>ПРН 16</b>	+				+	+	+

## **Додаток 1 – Вибіркова частина освітньої програми**

Реалізація аспірантами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого ст.62 Закону України «Про вищу освіту», п.26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 (зі змінами).

З наведеного переліку аспірант самостійно обирає вибірковий блок. Вибір аспірантом створює умови для набуття знань і компетентностей у вузькій науковій спеціалізації, релевантній тем напрямів досліджень, наукового напрямку аспіранта. Здобувач може здійснювати вибір дисциплін з інших освітніх програм з урахуванням власних наукових інтересів, тематики дисертаційного дослідження та за погодженням з науковим керівником.

### **1. Вибірковий блок «Соціальна філософія та філософія історії»**

Дисципліни вибіркового блоку «Соціальна філософія та філософія історії» передбачають знайомство з особливостями сучасного соціально-філософського дискурсу, базовими концепціями філософії історії, мегатенденціями сучасного суспільного розвитку, філософськими проблемами політики та економіки. Індивідуальна освітньо-наукова траєкторія здобувача забезпечується науковим семінаром з соціальної філософії та філософії історії.

Вивчення відповідних дисциплін сприяють формуванню у здобувачів наступних фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність до різних видів історико-філософського аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацювання джерельної бази дослідження; адаптація та застосування ідей видатних філософів і науковців у сучасну дослідницьку практику.

ФК 2. Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, складати робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері соціальної філософії та філософії історії, подавати в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.

ФК 3. Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у сфері соціальної філософії, використання філософської методології; використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження.

ФК 4. Здатність до диференціації наукової діяльності відповідно до наукових інтересів здобувача; ґрунтовно знати історію філософії, зокрема сучасні філософські вчення і напрямки, пов'язані з аналізом соціуму; володіти сучасним концептуальним апаратом соціальної філософії.

ФК 5. Здатність до філософської рефлексії; текстологічна культура; вміння ставити і вирішувати філософські проблеми будь-якого рівня складності (у формі різноманітних проблем, питань і завдань); мати навички виявлення, постановки і вирішення проблем соціальної філософії.

## 2. Вибірковий блок «Філософія освіти»

Дисципліни вибіркового блоку «Філософія освіти» передбачають знайомство з особливостями сучасного освітологічного дискурсу, феноменологією і герменевтикою освіти, основними напрямками глобалізації та інтернаціоналізації освіти. Індивідуальна освітньо-наукова траєкторія здобувача забезпечується науковим семінаром з філософії освіти.

Вивчення відповідних дисциплін сприяють формуванню у здобувачів наступних фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність до різних видів історико-філософського аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацювання джерельної бази дослідження; адаптація та застосування ідей видатних філософів і науковців у сучасну дослідницьку практику.

ФК 2. Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері філософії освіти, подавати в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.

ФК 3. Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у сфері філософії освіти, використання філософської методології; використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження.

ФК 4. Здатність до диференціації наукової діяльності відповідно до наукових інтересів здобувача; ґрунтовно знати історію філософії, зокрема сучасні філософські вчення і напрямки, пов'язані з аналізом феномену освіти; володіти сучасним концептуальним апаратом освітології.

ФК 5. Здатність до філософської рефлексії; текстологічна культура; вміння ставити і вирішувати філософські проблеми будь-якого рівня складності (у формі різноманітних проблем, питань і завдань); мати навички виявлення, постановки і вирішення проблем філософії освіти.

## IV. Матриця відповідності програмних компетентностей відповідним компонентам освітньо-наукової програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	БК1	БК2	БК3	БК4
ЗК 1	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+
ЗК 3		+		+
ЗК 4				
ЗК 5		+		+
ФК 1	+	+	+	+
ФК 2		+		+
ФК 3		+		+
ФК 4	+	+	+	+
ФК 5	+	+	+	+
ФК 6	+	+	+	+
ФК 7		+		+
ФК 8	+		+	
ФК 9		+		+

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	<b>БК1</b>	<b>БК2</b>	<b>БК3</b>	<b>БК4</b>
<b>ПРН 1</b>	+	+	+	+
<b>ПРН 2</b>	+		+	
<b>ПРН 3</b>				
<b>ПРН 4</b>				
<b>ПРН 5</b>				
<b>ПРН 6</b>	+		+	
<b>ПРН 7</b>		+		+
<b>ПРН 8</b>		+		+
<b>ПРН 9</b>		+		+
<b>ПРН 10</b>	+	+	+	+
<b>ПРН 11</b>	+		+	
<b>ПРН 12</b>		+		+
<b>ПРН 13</b>	+		+	
<b>ПРН 14</b>	+		+	
<b>ПРН 15</b>				
<b>ПРН 16</b>		+		+